ZÁKLADY VÝSKUMU MÉDIÍ

doc. Mgr. Michal Bočák, PhD.
Mgr. Matúš Ján Capko

základné informácie o predmete	
kód predmetu	1ISMKm/ZAVME/22
akademický rok	2026/2027
študijný program	mediálne štúdiá
stupeň štúdia	bakalársky
zaradenie v OŠP	5. semester
záväznosť predmetu	povinný; profilový predmet
rozsah výučby	1 P + 2 S týždenne
spôsob hodnotenia	priebežné hodnotenie
počet kreditov	4

Rámcové informácie o predmete sú zverejnené v informačnom liste dostupnom cez verejný portál akademického systému MAIS – sekcia Študijné programy (detail príslušného predmetu po výbere ŠP).

PODMIENKY NA ABSOLVOVANIE PREDMETU

Predmet je hodnotený priebežne. Do hodnotenia sa započítava plnenie nasledujúcich kritérií:

1. aktívna participácia na seminároch a plnenie priebežných úloh počas semestra,
2. vypracovanie seminárnej práce a jej odovzdanie v stanovenom termíne,
3. vedomostno-interpretačný test zo základov metodológie mediálneho výskumu v závere semestra (študent/ka musí test absolvovať úspešne, t. j. získať min. 50 % bodov).

Výsledné hodnotenie sa vypočíta ako priemer čiastkových hodnotení uvedených kritérií.

Informácie o konkrétnych úlohách, termínoch hodnotení a pod. budú priebežne spresňované na výučbe. Inštrukcie k seminárnej práci budú zverejnené v samostatnom dokumente v MS Teams.

ÚČASŤ NA VÝUČBE

Účasť na výučbe je jedným z kľúčových faktorov úspešného absolvovania predmetu. Možno využiť tri (3) ospravedlnené absencie na prednáške a tri (3) na seminári. Po prekročení uvedeného počtu absencií nie je možné predmet absolvovať, takže sa odporúča šetriť si možné absencie pre prípad reálnej potreby. Pri neúčasti na čiastkovom hodnotení (esej a pod.) je študent/ka povinný/á neodkladne, najneskôr v poslednom týždni výučby absolvovať náhradný termín hodnotenia (dohodnutie termínu iniciuje študent/ka); inak bude za príslušné čiastkové hodnotenie udelená známka FX.

Pri výskyte závažnejších zdravotných problémov či obdobných nepriaznivých okolností treba podľa možnosti čo najskôr informovať vyučujúceho/u a dohodnúť sa na ďalšom postupe. Neskoršie príchody na vyučovanie a skoršie odchody z neho môže vyučujúci/a hodnotiť ako absenciu na danom termíne výučby.

PRIPRAVENOSŤ A PARTICIPÁCIA

Podstatným faktorom úspešného absolvovania predmetu je dôkladná priebežná príprava. S požadovanými (aj ďalšími s témou súvisiacimi) zdrojmi sa treba oboznámiť vopred (pred vyučovaním); na výučbe treba byť pripravený/á náležite sa zapájať do diskusie o nastolenej téme (príprava sa riadi rámcovou náplňou stretnutí a priebežnými spresňujúcimi pokynmi). Úroveň prípravy (schopnosť zodpovedať nastolené otázky, samostatné zapájanie sa do diskusie a pod.) sa priebežne hodnotí.

ŠTUDIJNÉ MATERIÁLY

Študijné texty nemusia vždy pokrývať témy stretnutí kompletne; očakáva sa aj príprava s pomocou doplnkových zdrojov. Odporúča sa hľadať vysvetľujúce a doplňujúce informácie v ďalších knihách, časopisoch a na webe (so zameraním sa na odborné zdroje).

Vybrané študijné materiály (časti najmä ťažšie dostupných textov) môžu byť študentom/kám poskytnuté vyučujúcim/ou. Ak sa tak stane, vyučujúci/a poskytuje akékoľvek materiály výhradne na individuálne študijné účely a neručí za ich prípadné ďalšie zverejnenie/rozširovanie študentmi/kami.

ĎALŠIE UPOZORNENIA A INFORMÁCIE

Pri vstupe do vyučovacej miestnosti sa odporúča vypnúť si zvuky (aj vibračné zvonenie) mobilného telefónu. Štúdium si vyžaduje sústredenie pozornosti, študent/ka sa počas hodiny nemá venovať inej činnosti (esemesky, internet, príprava na iné hodiny a pod.). Zhotovovať akékoľvek záznamy (zvukové, fotografické, audiovizuálne) je na Prešovskej univerzite v Prešove bez predchádzajúceho súhlasu vyučujúceho zakázané. Pri nedodržaní týchto podmienok môže byť študent/ka vyzvaný/á, aby učebňu opustil/a; vylúčenie z hodiny z tohto dôvodu sa započíta ako absencia. Študent/ka má nárok na krátke opustenie vyučovacích priestorov (WC, užitie lieku a pod.) bez opýtania.

Ak jestvujú či sa objavia závažné okolnosti, ktoré bránia venovať sa štúdiu v plnej miere, vyučujúceho o nich možno bez obáv informovať. Situácii možno po vzájomnej dohode prispôsobiť charakter prípravy.

Vyučujúci informuje o nasledujúcich témach prednášok a seminárov študijnú skupinu priebežne. Komplexné informácie o vypracovaní seminárnej práce poskytne vyučujúci v osobitnom súbore.

V prípade uzatvorenia dohody o náhradnom plnení povinností je povinná účasť na minimálne 50 % výučby. Ďalšie podmienky sú stanovené v dohode o NPP.

RÁMCOVÁ NÁPLŇ STRETNUTÍ

Obsah prednášok a seminárov je rámcovo stanovený informačným listom predmetu. Rozloženie nasledujúcich tém do týždňov výučby sa pružne vyvíja v závislosti od prebraného učiva, pričom vyučujúci s predstihom oboznamuje študentov/ky s obsahom nasledujúcich stretnutí. Semináre sú založené na diskusii o prečítaných textoch a aplikácii poznatkov v interpretácii médií a komunikácie, pričom sa využívajú najmä príklady z aktuálnej mediálnej praxe.

- Metodológia, metódy a techniky výskumu; fázy výskumu; validita a reliabilita.
- Paradigmy výskumu médií (pozitivizmus, interpretativizmus, kritický realizmus).
- Kvantitatívny, kvalitatívny a kombinovaný výskum; základný a aplikovaný výskum médií.
- Kvantitatívna obsahová analýza mediálnych textov.
- Základy semiotickej a naratologickej (naratívnej) analýzy.
- Dialogická komunikácia a konverzačná analýza.
- Analýza diskurzu ako prostriedok odkrývania ideológií.
- Alternatívne prístupy: marxistická, feministická a queer analýza médií.
- Dotazník, interview, focus groups.
- Skúmanie publík a recepcie, mediálna etnografia.
- Skúmanie mediálnych organizácií: práca v archíve, zúčastnené pozorovanie.

Semináre sú založené na diskusii o prečítaných textoch a aplikácii poznatkov v interpretácii médií a komunikácie, pričom sa využívajú najmä príklady z aktuálnej mediálnej praxe. Náplň seminárov sa v priebehu semestra pružne vyvíja v závislosti od aktuálneho plnenia jednotlivých úloh.

ODPORÚČANÉ ŠTUDIJNÉ ZDROJE

- BERGER, A. A., 1998. *Media Research Techniques*. 2. vyd. Sage.
- BERGER, A. A., 2000. *Media and Communication Research Methods: An Introduction to Qualitative and Quantitative Approaches*. Sage.
- BERGER, A. A., 2004. *Media Analysis Techniques*. 3. vyd. Sage.
- **BOČÁK, M., 2022. *Východiská a metódy analýzy diskurzu* [online]. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove. Dostupné z: https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Bocak7**
- **DISMAN, M., 2002. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Dotlač 3. vyd. Praha: Karolinum.**
- **SEDLÁKOVÁ, R., 2014. *Výzkum médií: Nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada.**
- SCHERER, H., 2004. Úvod do metody obsahové analýzy. In: W. SCHULTZ, H. SCHERER, L. HAGEN, I. REIFOVÁ a J. KONČELÍK. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. Praha: Karolinum, s. 29-50.
- SILVERMAN, D., 2005. *Ako robiť kvalitatívny výskum: Praktická príručka*. Bratislava: Ikar.
- STRAUSS, A. a J. CORBINOVÁ, 1999. *Základy kvalitativního výzkumu: Postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Brno: Sdružení Podané ruce – Boskovice: Nakladatelství Albert.
- TRAMPOTA, T. a M. VOJTĚCHOVSKÁ, 2010. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál.

kontakt	web	konzultácie
pozri stránku inštitútu	michalbocak.weebly.com	pozri stránku inštitútu